

Rytų ir Vakarų kultūrų sąveika

1989 m. spalio 18-19 dienomis Vilniaus universiteto Auloje vyko sąjunginė mokslinė konferencija "Rytų ir Vakarų kultūrų sąveika". Jos rengėjai - Vilniaus universitetas, Lietuvos TSR MA Filosofijos, sociologijos ir teisės institutas, Lietuvos orientalistų asociacijai bei Lietuvos filosofų draugija. Tai jau trečioji, galima sakyti, tradicinė Rytų ir Vakarų sąveikos problemoms skirta konferencija. Ankstesnės (1981 m. ir 1984 m.) vyko taip pat Universitete. Plenariniame konferencijos posėdyje bei trijose sekcijose - "Filosofijos istorija, mokslo filosofija", "Kultūrologija, istorija, religijotyra", "Estetika, meno filosofija, menotyra" - buvo perskaityta daugiau kaip 20 pranešimų, kurių svarbiausi teiginiai išdėstyti tezėse, išleistose rusų kalba¹.

Ši konferencija nuo ankstesniųjų skyrėsi tuo, kad joje dominavusią kultūrologinę problematiką analizavo ne tik filosofai, bet ir kiti orientalistikoje besidarbuojantys specialistai - filologai, istorikai, menotyrininkai, religijotyrininkai. Be Lietuvai atstovaujančių vilniečių, kauniečių, klaipėdiečių, tarp pranešėjų buvo nemaža svečių iš Maskvos, Leningrado, Tartu, Tbilisio, Alma Atos, Minsko. Nagrinėjamai problematikai gal ir stigo aiškesnės vienijančios krypties, tačiau išryškėjo jos daugiaaspektiškumas, įvairių humanitarinių mokslų inte-

gravimosi jos pagrindu galimybės. Filosofiniai Rytų ir Vakarų kultūrų sąveikos aspektai įgavo bent kiek tvirtesnę empirinę atsparą, o į empirinę medžiagą besiremiančius tyrinėjimus susidarė galimybė pažvelgti platesniame filosofiniame kontekste.

Labiausiai apibendrinantys maskviečio prof. E. Jakovlevo, akad. A. Kasymžanovo iš Alma Atos, doc. L. Mialio iš Tartu, vilniečių A. Andrijausko ir filos. m. kand. M. P. Šaulausko pranešimai, kuriuose buvo analizuojami būtenti filosofiniai kultūrinės sąveikos aspektai. Konkretesni filosofinės sąveikos atvejai buvo aptariami vilniečių filos. m. kand. V. Bagdonavičiaus, filos. m. kand. S. Juknevičiaus, filos. m. kand. Z. Norkaus, J. Trinkūno, klaipėdiečio L. Donskio, maskviečių doc. L. Taivanobei doc. V. Lysenko pranešimuose. Lingvistinės sąveikos momentai nagrinėti kauniečio filos. m. kand. L. Palmaičio ir S. Kairos pranešimuose, literatūriniams ryšiams skirtas tbilisietės D. Buačidzės pranešimas, medicininei problematikai - kauniečio tech. m. kand. S. Šimaičio pranešimas. Nemaža pranešimų (vilniečio A. Uždavinio, filos. m. kand. V. Rimšos, klaipėdiečio filos. m. kand. V. Valevičiaus, maskvietės doc. I. Pomerancevns, minkietės doc. L. Mironovos, tbilisietės ist. m. kand. K. Pavliašvili ir kt.) buvo skirta orientalistikos ar su ja susijusiems objektams. Su lietuviška problematika buvo susiję V. Bagdonavičiaus, L. Palmaičio, S. Kairos, V. Rimšos, J. Trinkūno, D. Buačidzės pranešimai.

V. BAGDONAVIČIUS